

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/ ๑๔๓

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๔ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาดิจิทัล นวัตกรรม และอุตสาหกรรมการบินและอวกาศแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาดิจิทัล นวัตกรรม และอุตสาหกรรมการบินและอวกาศแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน ฉบับภาษาอังกฤษ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๔๐๓.๑/๒๑๗๐ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๒๓๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

ด้วย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาดิจิทัล นวัตกรรม และอุตสาหกรรมการบินและอวกาศแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาดิจิทัล นวัตกรรม และอุตสาหกรรมการบินและอวกาศแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ จึงต้องเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้รับการประสานงานจากสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐคาซัคสถานประจำประเทศไทยว่า ฝ่ายคาซัคสถานมีความประสงค์จะให้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือฯ

/ฉบับดังกล่าว...

ฉบับดังกล่าว ในระหว่างการประชุมประจำปีของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (เอสแคป) สมัยที่ ๘๑ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว ภายในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายในขอบเขตของการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๒ ขอบเขตความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ได้แก่

(๑) แบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละฝ่ายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในระดับชาติ และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมที่สุดเพื่อพัฒนาและนำร่องทางแก้ปัญหาเชิงนวัตกรรม (innovative solution) มาใช้ภายในขอบเขตการประยุกต์ใช้ที่สำคัญ (key application domains)

(๒) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านการบริหารจัดการภาครัฐในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Governance) โครงสร้างพื้นฐานอัจฉริยะ การบริการสาธารณสุขในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Health) การให้บริการสาธารณะในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Public Services Delivery) รวมถึงการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) และอื่น ๆ โดยแบ่งปันแนวปฏิบัติอันเป็นเลิศ (best practices) การมีส่วนร่วมในการประชุม การศึกษาดูงาน และการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ

(๓) ประสานงานและแบ่งปันแนวปฏิบัติอันเป็นเลิศในการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises (SMEs)) และสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม บริษัทสตาร์ทอัพ (start-ups) และผู้ประกอบการ (entrepreneurship)

(๔) แบ่งปันแนวปฏิบัติอันเป็นเลิศสำหรับโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์ที่ได้ดำเนินการและได้ร่วมมือกันยกระดับทักษะใหม่ (re-skill) เสริมทักษะ (up-skill) และสร้างทักษะใหม่ (new-skill) ให้กับเยาวชนที่มีพรสวรรค์เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (emerging technologies) และเทคโนโลยีใหม่ (new technologies)

(๕) มีความร่วมมือในด้านการออกแบบและการผลิตระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic system design and manufacturing) ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมในอุตสาหกรรมการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงภาคส่วนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับพลังงานหมุนเวียน (electronics of renewable energies) และอุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพลังงาน (power electronics industries)

(๖) ส่งเสริมโอกาสด้านความร่วมมือ เช่น ความร่วมมือระหว่างอุทยานด้านดิจิทัลและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (digital and IT parks) สถาบันการศึกษา และหน่วยงานจากทั้งสองประเทศเพื่อดำเนินการอบรมขั้นสูง (advanced training) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยอิงจากโปรแกรมอัจฉริยะ (smart programs) และแนวทางเชิงนวัตกรรมที่ใช้กับระบบ (innovative system methods)

(๗) จัดให้มีการปรึกษาหารือระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายร่วมกัน เกี่ยวกับโครงการเร่งรัดการส่งเสริมบริษัทสตาร์ทอัพอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมธุรกิจในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๘) แบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติอันเป็นเลิศจากทั้งสองฝ่ายเพื่อทำงานร่วมกันในด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่และผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การประมวลผลด้วยสมรรถนะขั้นสูง (High Performance Computing) และ Internet of Things เป็นต้น

(๙) แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติอันเป็นเลิศและประสบการณ์เพื่อรับมือกับอาชญากรรมทางไซเบอร์และการหลอกลวงออนไลน์ และ

(๑๐) ความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย

๓.๓ บันทึกร่วมมือฯ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่มีการลงนาม และจะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๓ ปี และอาจขยายเวลาออกไปได้โดยความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันของผู้เข้าร่วม ทั้งนี้ การหมดอายุหรือการยกเลิกบันทึกความร่วมมือนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่กำลังดำเนินอยู่ภายใต้บันทึกความร่วมมือนี้ เว้นแต่ผู้เข้าร่วมจะตกลงเป็นอย่างอื่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ การจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐคาซัคสถาน ด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค และแนวปฏิบัติที่ดีที่สูตรร่วมกัน ตลอดจนการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา และการร่วมมือกันทั้งในเชิงนโยบายและเชิงเทคนิคเพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของทั้งสองประเทศอย่างมั่นคงและปลอดภัย

๔.๒ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งผลักดันการดำเนินการเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของประเทศ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นสรุปได้ ดังนี้

๑) ประเด็นสาระตติและถ้อยคำ

๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระตติและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความร่วมมือฯ หากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๑.๒ อย่างไรก็ดี ขอให้พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำในร่างบันทึกความร่วมมือฯ เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๒.๑ ขอให้แก้ไขคำว่า "Party" เป็น "Participant" และจาก "Parties" เป็น "Participants" ในทุกแห่งที่ปรากฏ

๑.๒.๒ ขอให้แก้ไขคำว่า "intent" เป็น "intend" ในส่วน Areas of Cooperation และ Confidentiality

๑.๒.๓ ขอให้แก้ไขคำว่า "mutually agreed upon" เป็น "jointly decided" ในส่วน Areas of Cooperation

๑.๒.๔ ขอให้แก้ไขคำว่า "Confidentially" เป็น "Confidentiality" ในส่วน Confidentiality

๑.๒.๕ ขอให้แก้ไขคำว่า "non-dis-closable" เป็น "non-disclosable" ในส่วน Confidentiality

๑.๒.๖ ขอให้แก้ไขคำว่า "Entry into Effect, Duration, and Termination" เป็น "Commencement and Termination" ในส่วน Commencement and Termination

๑.๒.๗ ขอให้แก้ไขคำว่า "Signed in _____ on _____ ๒๐๒๔ in two original copies in English." เป็น "Signed at [place] on [date], in duplicate in the English language." ในส่วนวรรคตอนลงนาม

๑.๓ สำหรับฉบับของฝ่ายไทย ขอให้สลับชื่อฝ่ายไทยขึ้นก่อนในทุกแห่งที่ปรากฏ รวมถึงในส่วนของชื่อ วรรคอาร์มภพ และส่วนลงนาม

๑.๔ หากร่างบันทึกความร่วมมือฯ ยังไม่ใช่ร่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ร่างสุดท้ายของร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นไปตามแนวทางข้างต้นด้วย

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ การแบ่งปันประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการ การวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาของประเทศ การส่งเสริมความร่วมมือในด้าน e-Governance โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอัจฉริยะ e-Health e-Public Services รวมถึง e-Learning และความร่วมมือในการออกแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เป็นต้น โดยร่างบันทึกความร่วมมือฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับส่วน Status ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ระบุว่า “ร่างบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ไม่เป็นสนธิสัญญาตามความหมายของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๑ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือภาระผูกพันใด ๆ แก่ภาคีและรัฐภาคีเหล่านั้น ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ” ดังนั้น ร่างบันทึกความร่วมมือฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาเสนอร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นสรุป ดังนี้

ร่างบันทึกความร่วมมือฯ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ นวัตกรรมและอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ แห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายในขอบเขตของการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลภายใต้ขอบเขตความร่วมมือที่กำหนด โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับเนื้อหาบันทึกความร่วมมือฯ ส่วนหลักการพื้นฐาน (Basic Principles) ได้ระบุยืนยันเจตนารมณ์ของการส่งเสริมความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านดิจิทัลที่จะเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศตน อีกทั้งความในส่วนสถานะ (Status) ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ไม่เป็นสนธิสัญญา

ภายใต้ความหมายของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๙ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิ และผลผูกพันระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีนี้จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งนี้ ในส่วนของความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศดังกล่าว กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ดำเนินการปรับแก้ไขในประเด็นถ้อยคำเพื่อให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง ตามหลักการใช้ภาษาแล้ว

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การติดต่อทำความตกลง กับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่าง ๆ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการพัฒนาดิจิทัล นวัตกรรม และอุตสาหกรรมการบินและอวกาศแห่งสาธารณรัฐคาซัคสถาน ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม ดำเนินการโดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายเป็นผู้ร่วมลงนามในร่างบันทึกความร่วมมือฯ ตามข้อ ๘.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๙๒ (นางสาวอิสริยาภรณ์ สมิเปรม)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ishariyaporn.s@mdes.go.th